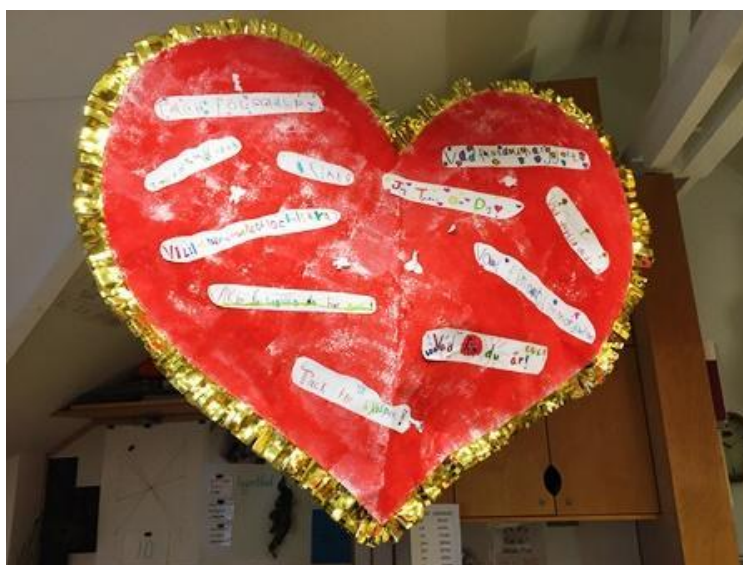

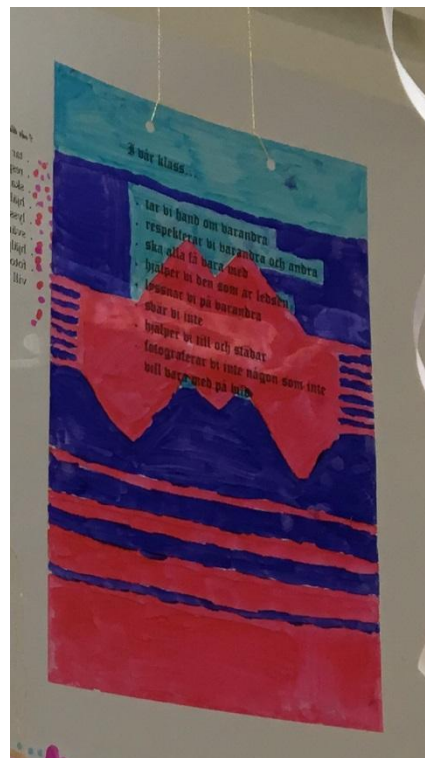
Värdegrundsplan

Svenska skolan i Paris
2019-2020

I LGR 11 (reviderad 2017) och i Gy 11 kan vi läsa "Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på...". "Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla".

I Lpfö 18 läser vi dessutom att "[f]örskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter".

Värdegrundsarbetet läsåret 2018-2019

Alla grupper arbetar regelbundet med värdegrunden under läsåret. På de olika stadiemötena under året förmedlar vi för varandra vad som är på gång och delar med oss av idéer.

Åk 4 - gymnasiet har lyssnat på Andreas Jonsson som föreläste, samtalade och gjorde olika värdegrundsövningar med eleverna. Dessa grupper kommer att arbeta med hans övningar utifrån boken "Gör nåt" under vårterminen. Andreas Jonsson kom tillbaka till oss i april för uppföljning. Då blev det även en föreläsning för lärare och föräldrar.

"Alla kan göra skillnad." Så lyder den slogan som Raoul Wallenberg-stiftelsen har i sitt s.k. Kubprojekt. Projektet genomförs för att medvetandegöra ungdomar om värdegrundsfrågor och har som grund FN:s deklaration för de mänskliga rättigheterna. Som en symbolisk manifestation har 30 fysiska kuber framställts där varje kub representerar en artikel i deklarationen för de mänskliga rättigheterna. Dessa kuber befinner sig varje år i en gymnasieskola på trettio olika ställen i Sverige där man aktivt arbetar med olika värdegrundsfrågor i Raoul Wallenbergs anda. Kuben tjänar då som en slags utställningslokal och samlingspunkt.

Vi blev tillfrågade av Svenska Institutet och Svenska ambassaden om vi ville vara "värd" för en kub under läsåret 2018-19. Några kuber befinner sig nämligen utomlands; i Ungern, Spanien och i USA.

Under hösten har vi haft ett antal "Overture du cube", olika utställningar eller aktiviteter. Det har t.ex. varit uppmärksammande av den internationella dagen för barns rättigheter den 20 november, en utställning om inkludering av handikapp, en "alternativ krubba" där klappar till hemlösa i Paris läggs och firande av 70-årsdagen av Deklarationen för mänskliga rättigheter, den 10 december.

En utvärdering av projektet kommer att göras i slutet av läsåret men redan nu kan konstateras att det väckt stort intresse att kuben står där som en symbol för frågor som berör oss alla, oavsett ålder eller nationalitet.

I övrigt består arbetet med värdegrunden på Svenska skolan i Paris bl.a. av:

- I förskolan:

Barnen jobber med verdigrunden i förskolan på mange måter. I hverdagen med barna jobber vi mye med hvordan man skal være mot hverandre. Dette gjør vi med både planlagte/voksenstyrte aktiviteter og i spontane aktiviteter.

Vi har i høstterminen jobbet en del med materialet Snick og Snack, der de tar opp mange ulike situasjoner, både hvordan man skal være mot hverandre, både som menneske og dyr, men også mot vår natur. Vi har lest bøkene og når barna kjenner historien har vi kunnet knyttet hendelser direkte opp mot den. I forbindelse med julen hadde vi fokus på verdigrunden og vår adventskalender hadde også fokus på å ferske noen i å gjøre noe fint mot andre.

Vi snakker mye om hva det betyr å være en bra kompis. Alle barn får være med å leke, og at man ikke bare sier unnskyld, men også gjøre unnskyld, gjennom for eksempel å gi hverandre en klem. Vi prater også mye omkring at vi er ulike, at vi har ulik nasjonalitet, snakker ulike språk, har ulike tradisjoner osv, men at man er like mye verd.

- I grundskolan:

Åk F-2

Klassen utser i demokratisk ordning representanter till matråd och elevråd.

Klassen har veckovärdar. Eleverna skapar själva sina trivselregler i samråd i början av höstterminen.

Regelbundna samtal om aktuella händelser berör alltid värdegrunden. Dessa samtal är ofta spontana. Hur mycket klassen fördjupar sig beror på vad det handlar om och barnens intresse.

Återkommande temaarbeten om känslor genom t.ex. dramaövningar då vi dels använder oss av våra egna individuella erfarenheter, men också utgår från litteratur.

Åk 4-6

Arbetet med trygghet och känsla av grupptillhörighet är en viktig del i klass. Arbetet präglas av gruppstärkande övningar och utarbetande av gemensamma trivselregler.

Klassen har regelbundet haft klassråd och representanter till de olika råden som finns på skolan. Klassrådet har varit viktigt för eleverna och vi har varit noga med att följa upp beslut.

För arbetet med människans okränkbarhet arbetar vi aktivt med planen mot diskriminering och annan kränkande behandling. Vi uppmärksammar också FN-dagen och de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.

Arbetet med demokrati och dess motsats är en del av kursplanen i SO men eleverna får genom skolans olika råd vara med och påverka sin vardag i skolan. Vi är noggranna med att följa upp beslut och att diskutera om och varför allt inte går att genomföra. Vi arbetade i SO med valet och med demokratibegreppet. Klassen genomförde ett eget val, med "röstkort", "valsedlar" etcetera som rörde hur rutinerna skulle se ut i matsalen.

Arbete med nyheter från omvärlden ett viktigt inslag.

I franska arbetar vi med att lära oss om fransk kultur. Målet är att skapa ett klimat i klassrummet där alla får komma till tals och bli sedda. Vi har gemensamma klassrumsregler.

I ämnet bild arbetar vi med olika konstnärer och deras liv och skapande och ser hur de ofta fått kämpa mot fördomar och intolerans om konsten och även för den konstens frihet genom olika epoker.

Åk 7-9

Som lärare ser man till att alla elever ska vara med, hjälpa och stötta varandra. Eleverna har under klassrådet diskuterat hur man ska behandla varandra. Värdegrundsövningar utifrån Andreas Jonssons material "Gör nåt" har gjorts i många ämnen och på mentorstiden. Eleverna gjorde en

värdegrundsövning som gick ut på att de skulle lära känna varandra bättre och vara medvetna om att människor har olika personligheter och smaker. En övning handlade om civilkurage, att t.ex. stå upp för sin åsikt och att säga ifrån.

Under kickoff - dagarna jobbade eleverna med hur man ska ställa sig till sociala medier. De fick göra dramaövningar med skolans dramapedagog.

I So uppmärksammar läraren dagligen hur eleverna mår och hur det psykosociala klimatet är i gruppen.

I svenska arbetar vi ofta med diskussion kring olika ämnen om hur man beter sig mot varandra, vad som är rätt och inte och varför. Detta passar bra inom svenskämnet när vi arbetar med argumentation. Dessutom använder vi ofta skönlitteratur som start till diskussion.

I franska har eleverna läst och pratat om barnkonventionen ur *Le Petit Quotidien*.

- På gymnasiet:

I kurserna historia och religion har demokrati, jämställdhet, människors lika värde och mångfald varit i fokus vid flera tillfällen. Undervisningen berör modeller för att handla moraliskt och fatta övervägda beslut i frågor kring människors okränkbara värde.

I kurserna ekonomi, samhällskunskap och geografi har vi arbetat med värdegrunden löpande under läsåret, dels i form av en uppförandekod i klassrummet där ömsesidig respekt är viktig, dels i form av koppling till det centrala innehållet under de olika momenten under kursens gång. Genom nyhetsbevakning har vi kontinuerligt diskuterat begrepp som demokrati och allas lika värde. Samarbets- och värderingsövningar har varit återkommande inslag. Under de olika momenten i de olika kurserna har det gjorts mer specifika kopplingar till värdegrunden.

I svenska berörde tema stress i början av året värdegrunden eftersom vi talade om vad som kan orsaka stress och det kan vara en känsla av att inte lyckas leva upp till omvärldens ideal. Textanalys innebär ofta att värdegrundsfrågor lyfts. Eleverna skrev en essä på temat Mänskliga rättigheter.

I franska läste vi utdrag ur *Mes étoiles noires* av Lilian Thuram och diskuterade var man kan stöta på rasism i det dagliga livet.

I engelskan har eleverna arbetat med värdegrundsfrågor i olika klassdiskussioner om moral, rättvisa, brott och straff.

Utvärdering av läsårets arbete

Förskolan

Vi har sett at når man tar tak i de spontane situasjonene og knytter det opp mot med boken Snick og Snack så har det blitt konkret for barna og lett å kjenne seg igjen i gitte situasjoner. Vi brukte også bilder av barna i gitte situasjoner der de kjenner igjen seg i det de gjør og setter ord på hva som hender på bildet. Samtaler om dette.

Grundskolan

Veckovärdar i **F-2** utvecklar barnens ansvarskänsla. Förutom praktiska uppgifter ska de även vara särskilt uppmärksamma på att ingen är utanför t.ex. vid den fria leken på gården under rasten. Genom dramaövningar får barnen pröva att sätta sig in i olika sinnesstämningar vilket gör att de förstår andra bättre och utvecklar ett empatiskt förhållningssätt.

De gruppstärkande övningar i **åk 4-6** och utarbetande av gemensamma trivselregler får gruppen att fungera bra. När klimatet är tillåtande är det lättare att växa som individ och våga uttrycka åsikter. I gruppen tillåts individen att växa bland annat genom att undervisningen också individualiseras. Klassens arbete med valet i So var mycket uppskattat och gav en djupare förståelse för riksdagsvalet. Genom nyhetsbevakning får vi naturliga ingångar till diskussioner om miljö, solidaritet, politik med mera. I dessa diskussioner stärks eleverna ytterligare i sin förmåga att ta ställning och att uttrycka åsikter. Att arbeta med gruppen och individen i en tillåtande miljö med stor variation för olika uttrycksformer i undervisningen skapar en god förutsättning för ett lustfyllt lärande.

Arbetet med den franska kulturen i franska och utvecklar eleverna en förståelse och respekt för olikheter som finns i världen och att alla kulturer är lika mycket värda.

I arbetet med olika konstnärer i ämnet Bild får eleverna en förståelse för hur konsten kan betraktas som ett uttryck för demokrati och hur viktig kulturen är för mänsklig utveckling.

De olika värdegrundsövningarna har varit positiva på i **åk 7-9**. Eleverna kom fram till att det är viktigt att acceptera varandras olikheter och det bidrar till att världen runt omkring blir spännande och intressant eftersom det främjar samarbete. Det sociala klimatet har blivit bättre. Genom viss styrning av lärarna vad det gäller placering och gruppindelningar har arbetet i gruppen fungerat bra. Eleverna har trivts med varandra och det har varit fin gemenskap.

Genom skönlitteratur som start till diskussion i ämnet svenska får eleverna en annan synvinkel på saken.

Gymnasiet

Arbetet med kubprojektet visar vikten av att samlas kring engagerande och viktiga frågor som berör. Detta arbete bidrog till att eleverna i Sh1 fick området kring mänskliga rättigheter särskilt belyst.

Uppförandekoden i klassrummet syftar till att skapa ett klassrumsklimat där alla ska våga göra sin röst hörd och där alla lär sig att lyssna till andra. Blyga och lågmälda personer lyfts fram, medan dominant ledartyper får lära sig att även lämna plats för andra i klassrumsdiskussioner. Empati och inkluderande förhållningssätt är nyckelord i klassrumsmiljön. Värdegrundsarbetet fungerade olika bra i de olika kurserna och undervisningsgrupperna under föregående läsår, men vi upplever till övervägande del att det har gjorts några avtryck hos eleverna vad det gäller att lyssna på- och respektera varandra i klassrummet. Värdegrundsarbetet med avseende på koppling till innehåll i de olika kurserna har fungerat bra överlag. En lärare var särskilt nöjd med ett moment kring sociala medier och hur vi uppträder på de olika plattformarna (Twitter, Instagram, Facebook, ...). Det blev intensiva diskussioner kring olika former av nätmobbning, som gav en ökad insikt hos många av eleverna om konsekvenserna av vårt klickande.

Mål inför läsåret 19 - 20

I förskolan:

- Att fortsette med materialet Snick og Snack skoleåret 2019 -2020
- Att ta utgangspunkt i betydningen av ordene som står omtalt i læreplanen når det gjelder verdigrunnen

I grundskolan:

- Att skapa trivselregler for bild og fransklektionerna
- Att diskutere planeringen tillsammans med eleverna og ta hensyn till deras forslag
- Att oppmarksamma FN-dagen i alle årskurser
- Att variere bildundervisningen så att alle ska kunne hitta ett uttrykkssätt
- Att oppmuntra eleverna for deres styrker
- Att arbeide med ett større projekt i So på hgst kring de globale målen, där värdegrundsfrågene kommer vara centrale
- Att gjennomføre gruppestærkende øvninger med hjelp av metode-material i hgst
- Att eleverna respekterer våre gemensamt framtagne regler. De ska vara grunden, inte något man ska behøve påminne om hele tiden
- Att ha ett tillåtande klassrumsklimat där var og en kan uttrykke sine tanker og idéer
- Att eleverna våger stå og argumentere for sine åsikter.
- Att eleverna våger si ifrån om något er feil eller om någon gjør feil

- Att lära sig vad demokrati är och hur det tillämpas i samhället och hos oss i skolan och i klassrummet
- Att arbeta på högstadiet med vikten av hur man använder sociala medier och fortsättningsvis jobba med trivseln i gruppen

På gymnasiet:

- Att prioritera genusperspektivet Hi1, Hi2
- Att eleverna genomför ett projekt i Sh1 och Sh3 kring de globala målen, där värdegrundsfrågor kommer vara centrala
- Att arbeta med värdegrundsfrågor som t.ex. berör global solidaritet, livsstil, hälsa och könsmaktsfrågor i Bi1, Bi2 och Nk
- Att ha Tema Stress och stresshantering (i samarbete med Idrott och Hälsa)
- Att under momentet Skriva essä låta eleverna skriva utifrån ett tema som berör de globala målen
- Att arbetet med värdegrunden ska vara löpande genom de olika momenten i de olika kurserna i Sh, Ek och Geo. Vad det gäller arbetet med uppförandekoden i klassrummet och att skapa ett inkluderande klassrumsklimat, kommer jag att försöka arbeta mer aktivt med detta under kommande läsår genom bland annat en mer medveten gruppindelning och placering av eleverna i klassrummet. Jag kommer även att försöka vara mer uppmärksam på tidiga tendenser till grupperingar i klassen och framförallt om någon exkluderas. Andreas Jonssons berättelse om att vara sedd av en lärare gav mig en tankeställare om detta
- Att ha samarbets- och värderingsövningar som återkommande inslag
- Att fortsätta med liknande projekt som Kuben
- Att aktivt bestämma placering i klassrummet och att variera gruppkonstellationer vid projekt eller studiebesök
- Att ge möjlighet till frivilliga helgaktiviteter. Fram till höstlovet ska det finnas en aktivitet varje helg som är vuxenstyrd. Elevkåren och dess kommittéer ska vara mer drivande i elevaktiviteter som främjar sammanhållningen i gymnasiegruppen

Värdegrundsplanen ska utvärderas och revideras varje verksamhetsår. Mål upprättas för följande läsår.